І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 17. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го СІЧНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 27, 1960 No. 17. VOL. LXVII.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ОБСТОЮЄ ПРАВИЛЬНІСТЬ НОВИХ ДАНИХ ПРО СОВЄТСЬКІ РАКЕТИ

Томас С. Гейтс, мол.

Вашингтон. — Секретар оборони Томас С. Гейтс, мол., виступаючи із своїми зізнаннями перед палатною комісією для справ наукових дослідів та астронавтики, заявив ще раз, що ревізія дотеперішньої оцінки совєтських досягнень у ділянці продукції далекосяжних ракет базована на досконаліших і кращих звідомленнях американської розвідки, а не на здогадах про такі чи інші совєтські інтенції і пляни. Склав цю свою заяву Гейтс у відповідь на численні критичні виступи і в пресі і членів Конґресу, зокрема представників демократичної партії, які дуже скептично поставилися до його зізнань, складених перед палатною бюджетною комісією й опублікованих минулого тижня. У цих зізнаннях Ґейтс ствердив конечність основної перевірки дотеперішніх даних про совєтські досягнення в ракетній ділянці, на підставі яких була побудована досить песимістична оцінка американського відставання і водночас із цим перебільшена оцінка совєтської переваги у продукції далекосяжних ракет. Ця оцінка базувалася на теоретичних здогадах і висновках, а не на конкретних фактах. Тому теж, згідно із заявою Ґейтса, треба відкинути висловлювані досі твердження, що відношення сил поміж ЗДА й ССCP у продукції далекосяжних ракет в періоді 1960 - 1963 рр. виноситиме 1 до 3. На підставі нових даних, можна щонайбільше твердити, що на протязі трьох найближчих років Совєти матимуть тільки помірковану перевагу над ЗДА в ракетній ділянці, і що ця перевага не буде загрозливою для З'єдинених Держав Америки. Намагання Ґейтса й інших представників Пентаґону перевести ревізію дотеперішніх оцінок ситуації в ракетній ділянці викликало завзятий спротив збоку демократичних членів Конґресу, які твердять, що намагання уряду применшити силу Совєтського Союзу в ракетній ділянці може бути загрозливе для ЗДА. Із виступом Ґейтса і критичним ставленням членів Конґресу до нової оцінки ракетних досягнень Совєтського Союзу зв'язують у політичних колах теж і справу затвердження Сенатом Ґейтса на становищі секретаря оборони. Номінація Ґейтса, який став секетарем оборони на місце МекЕлроя з початком грудня, м. р, мала бути затверджена останніми днями, але демократична більшість Сенату відкладає це затвердження з дня на день, бажаючи ознайомитись докладніше з поглядами Ґейтса на різні його завдання в секретаріяті оборони.

КОНҐРЕСМЕН ҐАЛЛАҐЕР ЗГОЛОСИВ В КОНҐРЕСІ ЗДА НОВУ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В АМЕРИЦІ

Конґр. Корнеліюс Ґаллаґер

Вашингтон. — Минулого четверга, 21-го січня, отже на передодні роковин проголошення української державної незалежности і соборности, конґресмен Корнеліюс Ґаллаґер з 13-ої конґресової округи, що охоплює Джерзі Сиrі і Байон, зголосив в Палаті Репрезентантів нову спільну резолюцію в справі щорічного проголошування президентом З'єдинених Держав 22-го січня Днем Української Незалежности. В резолюції, що має число Г. С. Рес. 566 та яку, після зголошення, скеровано до правничої комісії, дослівно сказано: Спільна Резолюція, яка уповажнює Президента видавати проклямацію, проголошуючи 22-го січня кожного року Днем Української Незалежности. Тому, що 40-мільйонова українська нація є найбільшою не-російською нацією за залізною заслоною в Европі; і тому, що незалежна Українська Народна Республіка, що була встановлена загальним голосуванням і національним самовизначенням 22-го січня 1918 року, була одною з перших жертв російського комуністичного імперіялізму; і тому, що непохитна рішучість українського народу відновити свою національну волю і незалежність була більше ніж достаточно продемонстрована впродовж минулих 39 років; і тому, що в нашій моральній відповідальності щодо всіх поневолених націй в колоніяльній комуністичній імперії ми маємо знаменитого природного союзника у стратегічно ситуованій і волелюбній Україні, отже тому хай буде постановлено Сенатом і Палатою Репрезентантів З'єдинених Держав Америки, зібраних в Конґресі, що Президента уповноважується і прохається видавати проклямацію, призначаючи 22-го січня кожного року (річницю проклямації, яка заявляла, що Україна повинна бути вільна і незалежна республіка) як День Української Незалежности та запрошуючи нарід З'єдинених Держав відзначати такий день відповідними церемоніями".

Для пригадки треба згадати, що подібні резолюції в справі проголошування президентом З'єдинених Держав 22-го січня Днем Української Незалежности були внесені в Конґресі також минулого року: 20-го січня 1959 в Сенаті внесена сенаторами Бушом і Джевітсом (С. Г. Рес. 20) та 8-го квітня 1959 в Палаті Репрезентантів , внесена конґресменом Джаддом. Обидві резолюції були скеровані до правничих комісій Сенату і Палати Репрезентантів, але не прийшли на порядок нарад Конґресу.

Туніс вимагає від Франції зліквідування бази в Бізерті

Туніс. — Туніський президент Габіб Бурґуіба виголосив в минулий понеділок перед своїм палацом промову до 100.000 маси народу, в якій між іншим домагався, щоб французи мерщій зліквідували свою морську базу в Бізерті, як останню залишку свого колишнього колоніяльного панування. Тунісія дивилась все на ту морську базу, як на „чужинецьку окупацію". У французько-туніських переговорах з 1958 року рішено тимчасово залишити на боці справу Бізерти, але вона досі не полагоджена. През. Бурґуіба промовляв з нагоди відкриття другого Конґресу африканських народів в Тунісі. Безпосередньо після вислухання тієї промови відбулась велика демонстрація протесту проти заповідженого французами першого атомового вибуху на Сагарі. Похід демонстрантів пішов під будинок французької амбасади, але порядку ніде не заколочено. Перший африканський конґрес відбувся в грудні 1958 року в Аккрі, столиці Ґани. Теперішній конґрес займається справами: самостійницького руху африканських народів, економічного і соціяльного поступу та африканської єдности.

Японія не квапиться до замирення з комуністичним Китаєм

Токіо. — Японський прем'єр Нобосуке Кіші, вернувшись з ЗДА, де він підписав новий договір приязни і співпраці з Америкою, та з Канади, заявив, що Японія „була б щаслива", як би з комуністичним Китаєм відновились торговельні і культурні взаємини, але що сама вона „не є в позиції виступити в цій справі з ініціятивою". Перший голос мусить мати — казав Кіші — комуністичний Китай. Кіші звернув увагу на ворожу кампанію ведену всіми неперебірливими засобами збоку комуністичного Китаю у зв'язку з згаданим новим американсько-японським договором, як на доказ, що Пейпінг не бажає собі добрих взаємин з Японією. При цій нагоді Нобосуке Кіші хвалив цей новий договір з Америкою і пояснював його найважливішу для Японії точку, що стосується можливости вживати американські війська з баз в Японії для війни напр. в обороні Формози (Тайвані). Кіші пояснював, що це може статись тільки в рямцях спільної акції Об'єднаних Націй або у випадку, коли така воєнна акція американців була б в інтересі Японії. Японський прем'єр говорив про це на пресовій конференції.

Неру вірить в „щирість" совєтської миролюбности

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру у своїй промові на прийнятті, що його давало міське управління столиці Індії у честь Климента Ворошилова та його почоту, що тепер об'їздять Індію, прославляв Совєтський Союз в його „щирому" змаганні до світового миру. Неру виголосив свою промову після того, як Ворошилов широко говорив про редукцію совєтської армії, заповіджену Хрущовим 14 січня ц.р. Неру з свого боку хвалив Хрущова за його проєкт загального і повного міжнародного роззброєння, зокрема за проєкт знищення існуючих запасів атомової зброї та заборону її дальшої продукції. Однак Неру не згадав, чому Індія при всій своїй фанатичній політиці невтральности і ворожості до всяких військово-політичних союзів, — приспішує тепер власну продукцію зброї та збільшує своє військове поготівля на своєму північному кордоні?!

В АЛЬЖИРІ ЙДЕ ДАЛІ БУНТ ФРАНЦУЗЬКИХ КОЛОНІСТІВ

Париж. — Ситуація в Альжирі не з'ясована: бунт французьких екстремістів продовжується, барикади на вулицях Альжиру побільшені і скріплені, місто Альжир відрізане від світу, число озброєних молодих екстремістів за барикадами ще зросло, але стрілянини в понеділок не було ніякої. Президент де Голь скликав був надзвичайне засідання уряду, після якого видано тільки коротенький комунікат, що уряд рішив продовжувати свою політику, устійнену для Альжиру, та що генеральний делеґат в Альжирі (Поль Делюврі́є) і головний командант тамошніх військ (ген. Моріс Шаль) дістали відповідні доручення. Прем'єр Моріс Дебре особисто відлетів до Альжиру. Бунт екстремістів перекинувся частинно на інші міста, а саме до Орану, де, з уваги на напружену ситуацію і ворожу поставу націоналістичних екстремістів, військо поставило барикади впоперек вулиць, — та, подекуди, до Константину де відбулась велика вулична демонстрація проти режиму де Ґоля. Терпеливість цивільної і військової влади супроти озброєних бунтівників пояснює преса фактом розмірно невеликого числа фанатиків, які не мають виглядів на успіх у поважному зударі з військом, та небажанням пролити французьку кров і робити з бунтівників мучеників за ідею. Силу екстремістів за барикадами обраховують на 2.000 до 3.0000, а військо й поліція в місті Альжирі нараховують найменше 10.000 мужви. З-поза Альжиру стягнено до міста також відомі з своєї бойової тугости і завзятости частини парашутистів. Центр міста Альжиру, в якому знаходяться барикади, тісно окружений військом і поліцією, які зорко, але спокійно придивляються рухові. Крамниці зачинені, але вуличний рух проходить спокійно під сильною контролею війська і поліції. Очевидно, ситуація ненормальна і не може довго втриматись, бо бунтарі під оком війська і поліції дістають харчі, зброю й усякі припаси, комунікуються з родинами і приятелями. Чоловіків допускають до барикад, але не дозволяють їм вернутися, жінки мають вільний доступ туди й назад. Бунтарі сильно озброєні стрільною зброєю включно з скорострілами та ручними гранатами. У проводі бунту стоять чотири французькі патріоти з скрайнього правого крила — 42-річний фармер Роберт Мартель, 47-річний власник каварні Жозеф Ортіз (обидва були вже в'язнені за підривну роботу), 40-річний летун Огуст Арнуль і 28-річний парляментарний посол П'єр Ляґайлярд. Вони відкрили свою „головну кватиру" в університетському будинку та буцім-то заприсягнули, що будуть „боротися до загину", поки не приведуть до упадку політику, яка ніби загрожує „французькому Альжирові". Вони спіраються на пів-фашистській організації „Французький національний фронт", заснований в листопаді 1958 року, яка ніби має 14.000 озброєних членів, та на так званому „Народному русі", який ніби має зорганізованих 5.000 членів. — У місті Альжирі живе м.і. 236 американців. Ніхто з них покищо не потерпів в цих останніх подіях і вони не дістали доручення евакуюватись. Амбасада ЗДА в Парижі має труднощі щодо зв'язку з генеральним консулятом в Альжирі. Загалом в недільній стрілянині було 24 вбитих і 160 ранених. У Франції повний спокій. Покищо бунтарям не вдалося перемовити на свій бік ні одної військової частини, ані нікого з мусулман.

Айзенгавер обмірковує зі своїми дорадниками ситуацію на Кубі

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 25-го січня обговорював із своїми головними дорадниками — державним секретарем Крістіяном Р. Гертером і асистентом державного секретаря Росм Р. Рюботтомом те становище на Кубі, яке настало після того, як кубинський прем'єр Фідель Кастро образив американський уряд і американський нарід, заявивши в радіовій промові, що ЗДА стараються при допомозі змови скинути теперішній режим на цьому острові. В політичних колах гадають, що уряд ЗДА не буде вести жадної відплатної акції проти Куби, бо не хоче, щоб внаслідок економічних санкцій терпів кубинський народ, і щоб Кастро міг виступати як герой-мученик. Президент Айзенгавер має говорити про положення на Кубі на пресовій конференції 26-го січня. Уряд ЗДА турбується двома справами: конфіскацією американської власности на Кубі і збільшуванням комуністичних впливів на тому острові. — Уряд цієї країни не заперечує права кубинському урядові конфіскувати чужі мастки, але це повинно відбутися за відшкодуванням власникам тих мастків.

У лютому відбудеться в Торонті Конференція КУК і УКК

Торонто, Онт. — Від 19-го-21-го лютого ц. р. відбудеться тут Конференція представників Комітету Українців Канади і Українського Конґресового Комітету Америки. Головною справою, якою займатиметься ця Конференція — це скликання Світового Конґресу Українців у вільному світі. Господарем Конференції КУК і УКК буде Відділ КУК в Торонті, який вже веде технічну підготовчу працю в тому напрямку, щоб праця конференції вдалася та щоб про неї якнайскоріше поінформувати громадянство Торонта на публічних зборах.

У Торонті відбулися Збори Об'єднання Педагогів

Торонто, Канада. — 17-го січня ц.р. в Українському Народному Домі відбулися Збори Об'єднання Педагогів Канади, які відкрив голова Об'єднання мґр. З. Зелений. Після звітів відбулася гаряча дискусія на тему потреби однієї організації українських педагогів, однієї Рідної Школи та однієї програми навчання в цій школі. Дуже жива дискусія була над справою дальшого існування місячника „Рідна Школа", який досі видавав д-р Василь Луців із великим недобором. В дискусії не вирішено порушених справ, які передано до вирішення новій Управі, яку перевибрано на новий рік в майже дотеперішньому складі з мґр. З. Зеленим на чолі. Об'єднання Педагогів сподівається підтримки від всього нашого громадянства.

Пероністи шукають нового провідника після виїзду Перона до Европи

Буенос Айрес, Арґентина. 25-ого січня колишній арґентинський диктатор Хуан Д. Перон відлетів із Домініканської Республіки до Европи, де він спочатку житиме в Еспанії, а пізніше має осісти на постійно в Швайцарії. Рішення Перона по раз перший від 1955 року, коли повалили були його режим в Арґентині, залишити Америку спричинило те, що пероністи шукають нового провідника, бо сам Перон не зможе керувати своїми прихильниками з Европи. Політичні обсерватори стверджують, що в Арґентині є численні прихильники колишнього диктатора, які при різних неrодах дають урядові президента Фрондізі пізнати свою силу. Перон залишився б тільки символом для своїх прихильників, які не чекають на розкази від нього. Досі ще не є відомо, хто стане провідником пероністів в Арґентині.

У Лондоні продовжуються спори про англійські бази на Кипрі

Лондон. — Хоч Лондонська конференція в справі Кипру відразу зазначила свою невдачу відсунувши проголошення незалежности Кипру з 19 лютого ц. р. на день 19 березня ц. р., проте — після від'їзду відтіль грецького і турецького міністрів закордонних справ залишились в Лондоні архиєпископ Макаріос та лідер кипрських турків д-р Фазіль Кучук для дальших переговорів. На нараді з англійським міністром закордонних справ Селвином Ллойдом арх. Макаріос підніс питання суверенности над обширом, що його займатимуть на Кипрі англійські військові бази. Якщо Англія признала б, що сувереном є Кипрська республіка, тоді Макаріос швидше погодився би на вимаганий англійцями обшир 123.5 кв. миль на англійські військові влаштування. Однак Англія боїться, що на Кипрі може прийти до влади ворожий Заходові режим, комуністи чи „невтралісти", тому настоює, що обшир її баз має бути під її суверенним правлінням, а тільки для справ кипрських громадян, що живуть на тому обширі, має існувати окремий делеґат кипрського уряду. На таке ж не погоджується Макаріос, який хоче мати ґарантії, що англійське військо на Кипрі не буде „державою в державі" та не пануватиме фактично на тому острові. Тому переговори йдуть туго, але обидві сторони мають надію на порозуміння.

В АМЕРИЦІ

● Президент Айзенгавер в неділю 24го січня був на Богослужбі в Крайовій Пресвитерській Церкві, а після того він із дружиною приглядався, як колишній сенатор, а теперішній суддя Військового Апеляційного Суду Гомер Ферґусон був висвячуваний на старшого брата цієї церкви. Одночасно секретар армії Вілбер М. Брокер був призначений на опікуна цієї святині.

● 21-річний брат 19-річної Ґембел Венедікт, яка кілька днів тому втекла була з Ню Йорку до Парижу з 35-річним шофером Порумбеану і там хотіла з ним звінчатися, — привіз свою сестру до Ню Йорку і віддав її під опіку бабусі, яка не дозволяє з нею бачитись навіть її батькові. Бабуся є опікункою цієї мільйонерки, яка має дістати в спадку фабрику машин до писання марки Ремінґтон.

● Сенатська підкомісія для поборювання злочинности серед нелітніх веде переслухання, щоб припинити привіз наркотика маріюни, — яку нелеґальним шляхом привозять до ЗДА, та продають малолітнім. Цей наркотик, а також і інші, дістаються до цієї країни через мехіканський кордон.

● 39-річна жінка Роберта К. Спірса, який був на списку жертв тих 42 осіб, які згинули в катастрофі літака 14 листопада 1959 над Мехіканською затокою, призналася тепер, що вона 8-го січня ц. р., бачилась зі своїм „загинулим" чоловіком в готелі Даллай в Тексасі. Вона давніше не призналася до того, що знала про те, що її чоловік живе, а на літаку за нього згинув його приятель Тейлор. Вона сказала поліції, що під час зустрічі намовляла чоловіка, щоб признався до злочину. Спірс забезпечив був себе на $100,000, бо хотів тим способом забезпечити свою жінку і дітей.

● Президент Айзенгавер в днях від 23 лютого до 2-го березня цього року відвідає Бразилію, Арґентину, Чіле та Уруґвай, і його пресовий секретар Джеймс С. Гаґерті об'їжджає столиці тих держав та обговорює програму цієї візити.

● Сенатська підкомісія для справ авіяції веде слідство в справі недавніх летунських катастроф, спричинених бомбами тих, які забезпечили себе на життя і внаслідок смерти хотіли б дати можливість своїй родині зреалізувати забезпечення. Плянують контролювати всі пакунки на літаках, але немає такого приладу, який викривав би бомби в пакунках чи валізках, тому треба весь баґаж оглядати.

Підполковник армії УНР Павло Талан помер у Балтіморі

Балтімор, Мер. — В неділю дня 23-го січня ц. р., помер тут на 74-ому році життя після довгої і важкої недуги підполковник Армії УНР, видатний громадський діяч і публіцист Павло Талан. Покійний, ветеран українських визвольних змагань, вийшовши на еміґрацію був увесь час активним громадським діячем і провідним членом багатьох українських установ й організацій. Перебуваючи у ЗДА, підполк. Павло Талан був засновником і довголітнім головою Відділу Об'єднання бувших вояків-українців в Америці, активним членом Відділу УККА в Балтіморі, одним із засновників і кількаразовим членом управи Об'єднання „Самопоміч" і членом федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Балтіморі. Підполк. Павло Талан був водночас із цим співробітником „Свободи" й інших українських часописів, вміщуючи в них час до часу свої статті й огляди. Похорон Покійного відбудеться в четвер, дня 28-го січня ц. р., із української католицької церкви св. Михаїла в Балтіморі на місцевий український католицький цвинтар.

● Робітники, члени місцевого відділу ч. 413 Об'єднаних Автомобільних Робітників в Міномайні, Мишиґен, вирішили зменшити на 10 відсотків заробітні платні, щоб допомогти своїй меблевій фірмі, яка знайшлася внаслідок конкуренції в критичному становищі. Ця фабрика затруднює 600 робітників, які дістають пересічну платню по $1.99 за годину.

● Владислав Гомулка, партійний диктатор комуністичної Польщі, вислухав в минулому тижні гостру критику й цілу низку рекомендацій від непартійних фахівців, техніків, адміністраторів і професійних діячів в справі причин кризи виробництва в Польщі. Всі погодились, що найбільша причина лиха — апатія, брак ініціятиви, нехіть і неробство. Противники комуністичного режиму таврують за це комуністичні експерименти і загальну атмосферу в краю, а Гомулка твердить, що „тільки соціялізм всилі викресати ентузіязм".

Зимовий сезон на Союзівці

У цьому році, після встановлення Союзівки, як цілорічної культурно-відпочинкової і спортово-розвагової оселі, влаштовано там і всі удогіднення для зимового спорту, зокрема лещетарського і для ковзанярського. Для лещет вирівняно та відповідно влаштовано спадисту площу від гостинниці, попри гараж до головної дороги, а на ковзанку перетворено, заливши їх верствою води, два тенісові корти внизу біля гаражу. Для вигоди лещетарів поведено також линву та заінстальовано мотор, що витягає лещетарів знизу на старт. Знавці зимового спорту стверджують, що це найліпші того роду можливості і удогіднення для зимового спорту в цілому районі. На фото: лещетарська траса на Союзівці з линвою праворуч. Наліво видно частину огорожі тенісового корту, перетвореного в ледяну ковзанку. З цих влаштувань і удогіднень для зимового спорту користає щораз більше осіб, головно з кінцем кожного тижня. Хоч Союзівка і вся її околиця вкрита грубою верствою снігу, доїзд на Союзівку цілком вигідний і безпечний прочищеними від снігу шляхами.

У СВІТІ

● У Ватиканській галерії образів відкрили нові дві залі. Ця славна на весь світ галерія, звана Пінакотекою, охоплювала до цього часу майже виключно образи з часу до 18-го сторіччя. У нових залях будуть приміщені образи 19-го і нашого сторіччя, в міру набування їх Ватиканом.

● У Ніґерії розписано міжнародний конкурс на національно-державний гимн з уваги на недалеке проголошення самостійности тієї муринської країни. З-посеред численних проєктів вибрано одну композицію і нагороджено її премією 2.800 долярів, але напередодні урочистого проголошення її виявлено, що головний мотив того гимну „запозичено" від англійського військового маршу. Тому нагороду уневажнено і Ніґерія далі не має гимну.

● З Ізраїлю почали надавати щоденно на короткі хвилі радіо-передачі на африканський континент англійською і французькою мовами та двома діялектами, найбільш розповсюдненими серед чорних. Головна ціль цих передач — спростовувати закиди і інформації, що їх ширить проти Ізраїлю арабська радіостація з Каїро. Таким чином арабсько-жидівська політично - пропаґандивна ворожнеча перенеслась на хвилі етеру.

● В Англії Лікарське товариство запротестувало проти урядового проєкту, щоб арештувати й суворо карати водіїв, у крові яких знайдеться 0.15% алькоголю, бо — мовляв — вже 0.05% зменшує тверезу здатність водія. В суперечності до заходів лікарів та різних суспільних організацій, які поручають гострі засоби боротьби з алькоголізмом мотористів, організації продуцентів алькогольних напитків і їх продавців ведуть кампанію проти проєктованого закону.

● У Лондоні два студенти, зодягнені в лівреєю з Вікторіянської епохи, бігом несли лектику з одною красунею — трасою від собору св. Павла до будинку королівського суду й доказали, що цей спосіб льокомоції на близько 10 хвилин швидший від їзди автом. Вуличний рух в середмісті Лондону — це одна з найбільших болячок міського управління, мотористів та всіх мешканців англійської столиці.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сиτі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. — Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Загрожений престиж Америки

Директор американської державної інформаційної агенції Джордж В. Аллен, виступаючи на конгресовій Комісії в справах науки і астронавтики, накреслив сумний образ тієї публічної опінії, яка складається в широкому світі про Америку в зв'язку з суперництвом між ЗДА й СССР у ділянці ракетобудівництва та сферичних дослідів. Джордж В. Аллен — це в американській державній адміністрації людина найвідповідальніша за стан та висліди інформаційно - пропаґандивної служби за кордоном і водночас людина найавторитетніша, коли йде про визначення закордонної публічної думки про Америку. В даному випадку він підкреслив, що спирається на звідомленнях, одержаних від власних службових станиць, від різних інших державних аґенцій за кордоном та на вислідах анкет, переведених у різних країнах. Висновок — як сказано — для Америки й американської справи сумний: публічна опінія в широкому світі, частинно внаслідок безспірних фактів вистрелення Совєтами „спутників" і „луників", частинно під впливом барабанної совєтської пропаґанди, щораз більше вірить, що Совєти перевищують Америку не тільки в ділянці далекосяжних ракет, але взагалі в наукових дослідах, ба навіть у відсотковому зрості промислової і сільсько - господарської продукції. У підсумку світова опінія, як виходить з тверджень Аллена, — схильна повірити Хрущову, що за розмірно недовгий час СССР дійсно „дожене і випередить" Америку. Логічний наслідок такого формування опінії — небезпека для престижу З'єдинених Держав, як першої у світі потуги.

Джордж Аллен, звертаючи увагу на бундючість і чванькуватість совєтських верховодів, зауважив, що слово „арогантія" надто слабе, щоб схарактеризувати ним їх поведінку. І це — сказав він — є потенціяльним джерелом великої небезпеки, бож виключає відхід большевиків з позицій, які саме й стали причиною затяжної міжнародної кризи. Але в своєму звіті Аллен робив натиск не так на совєтську політику, як на конечність зревідувати американський підхід до проблеми суперництва в ділянці ракетобудівництва і сферичних дослідів. Хоч сам він не критикував безпосередньо становища державної адміністрації, проте його завваги насправді перечили офіційному становищу президента Айзенгавера і його уряду в цій справі. Відомо, що президент Айзенгавер вважає, що справи сферичних дослідів слід розглядати не під кутом зору перегонів із Совєтами, а під кутом зору здійснювання власної програми, прийнятої незалежно від совєтських осягів та заплянованої на далеку мету. Хоч таке становище ніби логічне й науково - правильне, проте, коли йде про публічну опінію в широкому світі — воно хибне. Бо широка публіка не орієнтується в наукових нюансах, а бачить наявні висліди і слухає того, хто кричить найголосніше. А значення публічної опінії в наших часах таке величезне, що легковажити її не можна.

Не можна нехтувати психологічний чинник у політиці. Американська політика замало рахувалася з настроями у широкому світі раніше, і ту саму помилку робить нині. Большевики є майстрами у використовуванні кожного, навіть найменшого свого успіху та в ширенні пропаґандивних фантазій чи й просто брехонь. Дж. В. Аллен має повну рацію, коли закликає рахуватися з публічною опінією народів, виставлених під обстріл совєтської пропаґанди. На жаль, він, як керівник державно - пропаґандивного апарату, до якого належить і „Голос Америки", сам замало прикладає ваги до поглядів і настроїв уярмлених Москвою народів, вважаючи, наприклад, що можна формувати ці настрої — московською мовою. Щоб здобути для ЗДА таку публічну опінію у широкому світі, яка відповідала б їх дійсній силі, вартості і спроможностям, треба поставити Москву на належне їй місце — зіштовхнути її туди власними конструктивними осягами і доцільними засобами інформації та пропаґанди, що била б большевиків у найболючіше місце — їх імперіялістичний колоніялізм та московський шовінізм.

Іншомовна преса в ЗДА

У доповіді, виголошеній 10 січня ц. р. у рямцях викладів Польського Людового Університету у Филаделфії, головний редактор нюйоркського щоденника „Нови Свят" Ігнатій Моравський дав огляд розвитку польської преси у ЗДА протягом останніх 50 років.

Польська преса у ЗДА виникла наприкінці першого десятиріччя 20-го століття із збільшенням польської іміґрації і з зростом її організованости. В 1907 - 1908 році у ЗДА виходило сім польських щоденників (в Шикаґо, Милвокі, Дітройті і в Боффало) і понад 60 тижневиків, майже в кожному більшому скупченні. Але найбільшого свого розвитку досягла польська преса в десятих роках цього сторіччя: уже в 1920 році, ще перед заснуванням нюйоркського щоденника „Нови Свят", виходив у ЗДА 21 щоденник і, крім того, десятки тижневиків та інших часописів і журналів.

Занепадати почала польська преса в ЗДА із постанням польської держави, бо в 1918 р. деяка кількість газетних видавців і журналістів вернулася до Польщі, щоб працювати там у крайовій, незалежній пресі, а більшість включилася в польську дипломатичну службу, здебільша у ЗДА і в інших американських країнах.

Сподівання поляків на те, що з приїздом нової польської іміґрації до ЗДА під час і після другої світової війни ситуація покращає, не справдилися. З гіркістю стверджує Моравський, що „стара іміґрація набагато довше задержувала і задержує польськість, ніж нова іміґрація, діти якої в страхітливому темпі перестають говорити і відчувати по-польськи".

Подібна ситуація, як і в польській пресі, постала вже давно в німецькій пресі, яка занепала особливо ж під час другої світової війни, й існує тепер у російській та в пресі інших національностей у ЗДА.

Не зважаючи на приплив до ЗДА після другої світової війни великої кількости польських іміґрантів, в тому числі багатьох вироблених журналістів і відомих письменників, польська преса занепадає далі, подекуди внаслідок конкуренції англомовної преси, а у великій мірі в результаті веденої польським комуністичним режимом широкої пропаґандивної акції за здобуття прихильности для теперішньої Польщі. Сьогодні, як стверджує Моравський, ситуація в цій ділянці дуже загрозлива, польська преса у ЗДА безупинно скорочується, комасувати нема вже чого, бо всі газети, які могли об'єднатися, вже об'єдналися, а існуючі засуджені на неминучий кінець або, в найкращому випадку, на животіння, якщо той чи інший часопис має за собою якусь сильнішу організацію.

На тлі цього невідрадного стану іншомовної преси в ЗДА українська преса виявляє ще тенденції до поширення і розвитку, хоч і вона вже загрожена проявами збайдужіння.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ВЗИМІ

Лондон. — Уже минуло більше як два тижні, як вкрили були сніги білою пеленою поля і луки, гори й долини Британських островів. Від тієї сніжної ваги повгиналися віти дерев, і проломилися деякі покрівлі. Сніг приніс багато радости дітям. Любителі зимового спорту, що шукають звичайно снігу на континенті, можуть задовольнити своє бажання на рідних островах. Жартом кажуть тут, що сніг і холод приніс в об'єднане королівство Нікіта Хрущов, який „дмухає" зі Сходу, готуючи відповідну атмосферу для конференції на найвищому рівні.

Прем'єрові Мекміллєнові зміна погоди в Англії не шкодить. Він об'їздить тепер африканські краї: ті, що були недавно британськими колоніями, і ті, що вже стали незалежними державами. Прем'єра Великобританії зустрічають в Африці прихильно, як представника метрополії, що не тільки брала з колоній, але й уміла також давати народам Африки. Найцінніше, що дали англійці колоніяльним народам, це судівництво і цивільна адміністрація взагалі. В цій системі пройшли практичну школу кольорові народи Азії й Африки. Здобувши незалежність, народи, що перебували під британським колоніяльним режимом, пробують іти за прикладом метрополії в державному будівництві: визнають засади демократії, вільність преси і політичних партій, вільні вибори до законодатних установ, відповідальність уряду перед парляментом і т. д. Не все в цих новопосталих державах іде гладко, як показує приклад Ґани (Золоте Побережжя), де вишколені в англійських університетах політичні провідники зустрічають перешкоди в особі традиційних родових ватажків, які не бажають модернізації життя своєї країни. Трапляється, що така країна не встоїть на демократичних ногах і заводить у себе „культ особи", як, наприклад, Нкрума у Ґані. На це англійці дивляться спокійно, бо ж сучасна демократична система у Великій Британії не впала з неба: були тут колись абсолютні монархи, були й диктатори (Кромвелл), шаліли громадянські війни, поки дійшли люди до переконання, що найліпша та влада, яка спирається на довір'я більшости народу. Поміж колоніями Британії в Африці найбільше турбот приносить лондонському урядові Кенія. Це багата країна з плянтаціями кави і прегарним кліматом. Білі колоністи заволоділи найліпшими землями, і місцева людність попала в наймити до плянтаторів. Конфлікт між білими і чорними виявився в фанатичному повстанні племени Кікую, що створило було терористичну організацію „Мав - мав". Цей рух, що не щадив білих і своїх, був роздушений. Але невдоволення супроти панування білих лишилося. В Кенії виросла місцева еліта, яка готова перебрати владу в країні в свої руки. Британські колоністи відчувають, що ґрунт під їх ногами хитається, і починають спродувати свої маєтності. Однак провідники боротьби за незалежність Кенії розуміють, що самі вони не будуть в стані створити власними силами добру адміністрацію і забезпечити господарський розвиток країни. Якраз тепер у Лондоні, в міністерстві колоній, ведуть переговори про будучність Кенії провідники двох партій: Мбоа (неґр) і Блоделл (англієць), що стоїть на чолі партії, яка складається з білих і кольорових (африканців і англійців). В Лондон прибули також провідники Кипру: архиєпископ Макаріос, президент (грек) і д-р Кучук, віце-президент (турок). Переговори ведуться на те, щоб забезпечити права Кипру.

В днях, коли Мекміллєн об'їздить Африку, прийшла з Москви лиховісна заява Хрущова, що він може своїми бомбами „стерти з лиця землі" цілі країни, і що супроти совєтської балістики немає оборони! Англійці іронічно згадують слова В. Черчилла з 1952 року, мовляв, Британія може спокійно спати в „тіні американських атомових бомб". Той „сон" був дуже короткий і заяв володарів Кремлю про їх перевагу в воєнній техніці не можна легковажити.

П. А.

Совєти фінансуватимуть і дальшу будову Асванської греблі над Нілем

Каїро. — Совєтський Союз обіцяв З'єдиненій Арабській Республіці фінансування також другої стадії будови великої Асванської греблі над Нілом, до якої президент цієї Республіки, Ґамаль Абдель Нассер, прив'язує значення переломової події для економіки Єгипту. Совєти фінансують першу стадію будови тієї греблі, призначивши на цю ціль $100 мільйонів. Ця перша стадія будови, розпочата урочисто 9 січня ц. р. і ведена під проводом совєтських інженерів та совєтськими машинами, триватиме 4½ року. Друга стадія мала б тривати 6 років, а третьою стадією була б будова самої електрівні. Вістка про згоду Совєтів на дальше фінансування Асванської греблі появилась в Каїро після тригодинної наради, що її мали през. Нассер з совєтським міністром для справ електричної енерґії Іґнатієм Новіковим, що був приявний на урочистому відкритті робіт над греблею. Америка й Англія відкликали свою обіцянку дати кредит на цю ціль після того, як Нассер підписав з Совєтами умову про постачання Єгиптові зброї комуністичними країнами.

ЩАСТЯ...

Щастя сниться
Комусь —
Жар - птицею,
А комусь —
Золотою зірницею,
А комусь —
Очима коханими,
Од весни,
Од побачень п'яними.
І мені було
Сни тривожило
І жар - птицею,
І зірницею,
І очима,
На терен схожими...
А сьогодні
Прийшло,
Спинилося,
Посміхнулося,
Задивилося
Пустотливим
дівчатком - кізкою
Із тонкою
Куценькою кіскою,
Із лицем,
Наче ясне сонечко,
І прокинулась я::
— Доню, донечко...

ТАМАРА КОЛОМИЄЦЬ

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

РІСТ КАНАДІЙСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Канада може зараховувати минулий 1959-ий рік до квітучих років своєї економіки, бо її загальна продукція в тому році була на 7% більша як в 1958-му, коли вона становила $32,500,000,000. В третій чверті 1959-го року ця продукція становила $34,500,000,000 в річному відношенні. Можна сподіватися, що таке саме відношення було і в останній чверті минулого року.

Економісти передбачають, що і в 1960-му році розвиток економіки матиме добрі вигляди, якщо вдасться втримати кошти продукції і ціни на товари на такому рівні, який уможливить конкуренцію на міжнародних ринках.

Про ріст канадійської економіки свідчить також і факт зростання індексу промислової продукції. Цей індекс у серпні 1958-го року становив 150,3%, а в тому самому місяці 1959-го року — 163,3. Зріст індексу промислової продукції протягом одного року на 8% — це неабиякий показник економ. розвитку.

Третім доказом росту канадійської економіки є те, що в 1959-му р. продукція природнього газу була там на одну третину більша, як у 1958-му році. Сталося це внаслідок побудови т. зв. трансканадійського газопроводу, який доходить аж до Монтреалу, забезпечуючи газом цілий ряд нових ринків у Канаді і в ЗДА. До того ж ЗДА скасували нафтові обмеження, і внаслідок цього значно збільшилась продукція нафтової ропи, експортованої до ЗДА.

Економіст Реймонд Деніел стверджує, що в часах добробуту канадійці більше купують товарів за кордоном, як продають, і тому торговельний дефіцит Канади вже в 3-ій чверті минулого року виносив $1,119,000,000, — на 42% більше як в тому самому часі 1958-го року.

Але цей торговельний дефіцит був у великій мірі зрівноважений тим, що до Канади прибуло багато чужої валюти у формі короткореченцевих інвестицій. Приплив валюти із ЗДА спричинив, зокрема, те, що вартість канадійського „зеленого" на п'ять центів вища від вартости його американського товариша. Це заохочує до збільшення імпорту і створює труднощі канадійському експортові, бо здорожує експортовані товари.

Некорисно впливає на економіку Канади те, що її економісти передбачають у 1960 році дефіцит у федеральному бюджеті. В 1957 державний бюджет мав $257 мільйонів надвишки ,але прийшла господарська рецесія, і в 1959 році дефіцит в федеральному бюджеті дійшов до $609 мільйонів, бо уряд старався збільшеними видатками поборювати наслідки економічної затримки.

Економісти вірять у дальший економічний ріст північного сусіда ЗДА. Але для цього треба одної речі: грошей! Тепер в Канаді є чужих довготермінових інвестицій на суму $20 більйонів, з чого коло 80% припадає на інвестиції із ЗДА.

Немає жадної перешкоди, щоб ті інвестиції, для добра і Канади і ЗДА, збільшувалися.

МЕЛОДРАМА НА ПАСИФІКУ

В останніх місяцях публічну думку двох далекосхідніх держав, Японії і Філіппін, хвилюють не лише міжнародні події, але й доля двох колишніх вояків японської армії, для яких друга світова війна не закінчилася і досі... П'ятнадцять років переховуються вони у глухих джунґлях одного з островів філіппінського архіпелягу, не погоджуючись із фактом капітуляції своєї армії. Інтенсивні пошукування цих двох завзятих вояків - патріотів тривають від осени минулого року без конкретних вислідів.

Ця мелодрама двох японських одчайдухів навіть дещо зблизила японський і філіппінські уряди, як відомо, не дуже приязно настроєні один до одного. Ідучи за голосом публічної опінії, уряди цих двох держав докладають максимум зусиль, щоб виловити на „свободу" цих двох вояків. На терен цього острова прибула окрема японська комісія з реґулярним відділом війська, убраного у мундури японської армії, з часів останньої світової війни, щоб такими хитрощами обдурити і впіймати цих двох десператів. Але — надаремно!

Розшуки відбуваються при допомозі наймодерніших засобів комунікації та пропаґанди: літаків, гелікоптерів, летючок та гучномовців, з яких надають записане на звукову стрічку благальне звернення матері одного з вояків, та славної колись японської дикторки „Троянди з Токіо". Але не помогло ніщо, навіть запевнення з гелікоптера японського амбасадора у Філіппінах, що війна давно покінчилась і пора вертатись до рідного краю... В цих пошукуваннях двох вояків - завзятців бере також участь один із їхніх побратимів зброї, який також переховувався був у тих нетрях аж до 1954 р.

Тому, що перші, пропаґандивні методи не дали жадного результату, обидва уряди рішили перейти до іншого роду „рятункової акції": надавання через гучномовці японських народних мелодій, що їх співають у рідних сторонах тих двох вояків. Крім того, на краю джунґлів, у яких вони перебувають, отаборився відділ японського війська, який кожного дня провадить рейди у глибину острова...

Ці, на велику скалю заплянованi пошукування виявили, що на філіппінській території перебуває чимало бувших японських вояків, які одружились і живуть сімейним життям серед мандрівних, культурно відсталих місцевих племен. В їх числі чотири японських старшини займають ніби становища вождів, які навчили своє примітивне довкілля деяких цивілізованих форм життя, зокрема щодо управи ріллі та плекання домашньої птиці. Під проводом цих бувших старшин півдикі номади почали одягатися, навіть заснували своєрідні фабрики полотна та іншого домашнього виряду.

Про долю згаданих двох вояків - бурлак японські джерела не подають нових звісток. Драматичне полювання за ними триває. Мелодрама, гідна мистецького пера.

І. Г-ич

Помер суддя Казимир Рудніцький, кол. прокуратор у процесі Бандери і тов.

Варшавський тижневик — „Пржекруй" ч. 759, з дня 25 жовтня 1959 р. сповістив, що помер польський суддя Казимир Рудніцький, проживши 80 літ.

До 1936 р. був він керманичем апеляційної прокуратури в Варшаві і виступав у великих політичних процесах, між інш. в процесі Нєвядомського, вбивника президента Нарутовича.

Останній великий процес, в якому він виступав, був проти Степана Бандери і тов. за убивство міністра Перацького. В цьому процесі обвинувачували підсудних два прокуратори. Прокуратор Окружного Суду, молода людина — Желєнські (братанич відомого письменника Боя-Желєнського), вибуховий і дуже вороже настроєний до обвинувачених, і апеляційний прокуратор Казимир Рудніцький.

Це був винятковий випадок, що в одній справі виступали аж два прокуратори. Желєнський „робив кар'єру" і не погорджував ніяким засобом, щоб цю кар'єру зробити. Кричав, робив блазенські жести, як якийсь провінціональний, третьорядний актор, впадав у фальшивий патос і кидав страшні громи на обвинувачених, а з оборонцями — українськими адвокатами — поводився, назвім це легко, дуже нечемно, в чому помагав йому зі всіх сил предсідник Трибуналу, який сипав, без всякої причини, на оборонців грошові кари. Оборонці назвали його „унтером" і та назва так прилипла до нього, що небаром в судовій залі інакше його не називали та й не тільки оборонці, але й самі поляки.

Прокуратор Рудніцький сидів завжди спокійно, зрівноважено і активної участи у процесі не брав. Він тільки формально заступав від початку процесу аж до його кінця ніколи голосу не забирав. До обвинувачених й оборонців ставився чемно і по-приятельськи, і часто, коли „унтер" перебирав міру у своїй поведінці, інтервеніював особисто у нього в їх обороні.

Прокуратор Желєнський зробив кар'єру, а прокуратора Рудніцького по закінченні процесу міністер справедливости Грабовський усунув з посади апеляційного прокуратора і переніс до суду в Кракові.

По закінченні війни вернувся він до Варшави до судівництва і працював там як суддя. У 1956 р. вийшла його книжка „Спогади прокуратора" у видавництві „Чительнік" у Варшаві. Праця дуже симпатична і цікава. Долучена до неї передмова Вацлава Барціковського, який між іншим характеризує Рудніцького: „знаменитий бесідник, гуманіст, один з визначних польських правників".

Сам.

ПРЕСТАВНИК ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПАЛАТИ НЕ ВІРИТЬ У ЗБАЛЯНСОВАНИЙ БЮДЖЕТ ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Дослідний директор ради стейтової торговельної палати Юджін Ф. Рінта заявив, що важко є повірити, щоб здійснився той збалянсований бюджет і та $4.2 більйонова надвишка, яку передбачив президент Айзенгавер в 1961-му році. Директор Рінта гадає, що треба дійсно рішучих людей, які не збільшували б видатків, щоб передбачення Айзенгавера могли здійснитися, бо інакше вже тепер можна ствердити, що в цьому виборчому році і під час дальшого росту інфляції не вдасться втримати запропонованих урядом федеральних видатків. — В Конгресі є сильні тенденції збільшити видатки на шкільництво, будівельну програму, допомогу районам із більшим числом безробіття, ветеранам із мирного часу та на табори праці для молоді.

Остап Тарнавський

АЛЬБЕРТ КАМЮС — СУМЛІННЯ НАШОГО ЧАСУ

(1)

Камюс сказав був, що життя може мати якесь значення щойно тоді, коли людина усвідомить собі, що воно не має ніякого значення. І як на глум письменникові, який бачив людське життя в дивачному абсурдному образі, судилась йому абсурдна смерть. Наймолодший, після Кіплінґа, лавреат нагороди Нобеля — письменник-мислитель, від якого людство чекало ще відповідального слова, згинув в автомобільній катастрофі, їдучи із своїм приятелем, видавцем Ґаллімардом до Парижу із скорістю 150 кілометрів на годину.

Альберт Камюс народився в Альжирі, що дає людині пишноту і злидні. Побачив він денне світло в сім'ї сільського робітника в 1913 році. Батько його француз, мобілізований в 1914 році, згинув ще в першому році війни в бою над Марною. Мати, еспанка, поклала всю амбіцію на виховання сина, працюючи зарібницею. Теж і Альберт Камюс від юнацьких років примушений був працювати, пробиваючись власними силами крізь університетські студії аж до титулу доктора філософії. Замолоду Камюс набрався двох хвороб: туберкульози і комунізму. Але з обох поступово вилікувався. Після закінчення студій в Альжирському університеті Камюс присвятився журналістиці і зацікавився театром. Праця в театрі давала йому заробітки ще під час студій в університеті. Перед другою світовою війною Камюс вів власний театр „Ль'Екіп", в якому ставив твори Мальро, Жіда, Достоєвського („Брати Карамазови" з Камюсом у ролі Івана Карамазова). З цим театром об'їхав Камюс Італію, Австрію, Чехословаччину й Балеарські острови. В той час він уже вспів одружитись і розвестись із жінкою. Від 1938 до 1940 рр. дописував він до газети „Парі Суар".

Під час війни Камюс працює у французькому резистансі, редаґує повстанську газету „Комбат", бере живу участь у політичному житті. Камюс разом із другим світочем нової французької літератури Жаном-Полем Сартром відгукується на всі проблеми життя, заступаючи в економічно - соціяльних питаннях думку політичної лівиці. В той час Камюс входить теж на паризьку літературну сцену, здобуваючи собі своїми творами ім'я і значення. Та коли його приятель Сартр шукав поєднання комунізму з екзистенціоналізмом, Камюс шукав моральних вартостей для сучасної людини. Вже в першій після визволення Франції редакційній статті в „Комбат" Камюс писав: „Париж, який сьогодні ще бореться, має вже завтра командувати і то не в політиці, але в моралі". З кожним днем зарисовувались глибші різниці думок між Камюсом і Сартром і остаточно в 1952 році обидва приятелі зовсім розійшлися. Сартр і далі залишився марксистом, Камюс діє в таборі антимарксистів, його думки репрезентує книга „Повстанець" — 1951 р., Франсуа Моріяк назвав тоді Камюса „сумлінням молодої французької генерації". Теж і славне жюрі Нобелівської фундації присуджуючи йому найвище літературне відзначення в 1957 році, заявило, що Нобелівська премія належить Камюсові за те світло, яке він кинув на проблему, що її ставить у наш час сумління людини.

В чому це сумління людини? Жах перед нігілізмом, який вийшов із 19 сторіччя, і перед тиранією, яка характеризує першу половину 20 сторіччя, привів Камюса до ствердження, що зламами духами теперішньої Европи були Геґель, Маркс і Ніцше. Історики філософічної думки загально признають, що найбільший вплив на новітні напрями у філософії має Геґель. Цей німецький філософ мав потужний вплив не лише на ініціяторів трьох найпопулярніших філософічних напрямів сучасности, на марксизм, екзистенціоналізм і інструменталізм ,але й панував деякий час над думанням засновників таких „технічних" рухів, як логічний позитивізм, реалізм та аналітична філософія. І Маркс, і Кіркеґард, і Дюї, і Рассель, і Мур — це учні Геґеля; найбільше характеристичні для них думки зродилися під впливом, чи теж у боротьбі, з філософією Геґеля. А філософія Геґеля — це абсолютний ідеалізм, спертий на ідею про діючий Дух Всесвіту ,це віра в абсолютну ідею, чи — популярно кажучи — в Абсолют. Діялектичний аспект геґеліянської філософії із такими поняттями, як теза, антитеза — знайшов застосування в історіософії Маркса, у вченні про боротьбу кляс, де капіталістична кляса є тезою, пролетаріят антитезою, а результат цієї боротьби повинен дати синтезу. Кіркеґард знову ж виказав зацікавлення естетикою, мораллю і релігією. Маркс і Комт цікавились суспільствами і суспільними рухами. Кіркеґард заглибився вповні в екзистенцію, в індивіда, в конкретну людську істоту. Тому то найвищий ступінь людського існування у Кіркеґарда релігійний, у Комта — науковий, та Кіркеґард з другої сторони визнає право свобідної волі індивіда дійти до цього найвищого ступеня. Шлях людини визначений дороговказами: естетична поблажливість для приємностей, етичний респект для морального закону і релігійний культ Бога. На цьому шляху людини є психологічні перепони, які можна оминути лише закінченням цієї мандрівки. Ця мандрівка і означає напругу людини перевищити саму себе. Тут і початок екзистенціялістичного зацікавлення у внутрішньому житті людини. Тут же і починається зв'язок між екзистенціялістичною філософією і екзистенціялістичною літературою.

Головною постаттю екзистенціялістичної літератури є, без сумніву, Жан Поль Сартр. Народжений в 1906 р., Сартр прийшов уже після Шпенґлера, автора „Упадку Заходу", який як і цьогочасний історіософ Тойнбі, вчив про еволюційні фази цивілізації і заповідав упадок західньої культури, якій на зміну прийде цивілізація Сходу. Та не лише книги, нова філософічна думка попереджує виступ Сартра; він один із тих інтелектуалістів, які зазнали знищення і в духовому і фізичному значенні внаслідок другої світової війни. Вже Достоєвський, Ніцше, Кіркеґард , а далі й Кафка виявили велике зацікавлення в темних емоціях, в асуспільних особах. Та Сартр вийшов на сцену тоді, коли не лише розбито будівлю Абсолютного Духу Геґеля, але коли захитано всіми основами думки, коли зруйновано стару віру, а на її місце не поставлено нової. Насправді є два екзистенціялізми: один — християнський із Ясперсом і Марселем (обидва католики) і другий — атеїстичний, до якого можна зарахувати Гайдеґера і який тепер репрезентує Сартр.

Сен. Кеннеді — найсильніший демократичний кандидат на президента

Вашингтон. — Мерилендські демократичні провідники запевнили массачуєтського сенатора Джана Ф. Кеннеді, що всі їхні 24 голоси впадуть на номінаційній конвенції на нього. Після цієї заяви Кеннеді мав би вже в першому голосуванні більше як 425 голосів, а до вибору треба 761 голоса. Сен. Кеннеді незабаром повідомить, що його дорадником в закордонній політиці буде конґресмен Честер Вовлз, який був давніше амбасадором до Індії. Після демократичних зборів у Вашинґтоні, на яких промовляли всі демократичні можливі кандидати на президента, — видко, що сенатор Кеннеді, це найсильніший тепер кандидат - демократ. Але в деяких демократичних колах панує переконання, що католицька релігія таки буде перешкодою здобути більшість голосів, щоб перемогти віцепрезидента Ричарда М. Нiксона, якого, як гадають деякі демократи, важко буде перемогти будь-якому демократичному кандидатові. Журналіст пресового органу Скріппса - Говарда Чарлз Лусі гадає, що Стівенсон не буде кандидувати, бо демократи не схочуть рискувати кандидатом, який вже два рази програв вибори. Той самий журналіст гадає, що сенатор Б. Линдон Джансон матиме трудноці дістати голоси північних демократів - лібералів. Не підтримають його і західні делеґати. Найслабші шанси має сен. Гюберт Гомфрі, який мусів би виграти правибори у Вискансині, щоб бути поважнішим противником сен. Кеннеді. Немає певности в тому, щоб більшу скількість голосів міг дістати сен. Стюарт Саймінґтон, хоч його оплескували у Вашинґтоні. Якщо дійсно релігія не гратиме ролі при виборі кандидата на президента, то вже тепер можна б передбачати, що проти Ніксона кандидуватиме массачусетський сенатор Джан Ф. Кеннеді.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА улаштовує Урочисту Пленарну Конференцію, присвячену пам'яті Гетьмана Івана Мазепи з нагоди 250-ої річниці смерти (1709 - 1959). У програмі доповіді: проф. Оскар Галецький (Колумбійський і Фордгамський університети) — „Польща за часів гетьмана Мазепи", проф. Олександер Оглоблин — „Мазепа і Москва", проф. Дам'ян Горняткевич — „Українське мистецтво в добу гетьмана Мазепи". Конференція відбудеться в суботу 30-го січня 1960 р., о 7-ій год. веч., в будинку Українського Інституту в Америці 2 Іст 79 вул., Ню Йорк 21, Н. Й.

Управа УВАН у ЗДА

Уряд Іміґрації і Натуралізації пригадує чужинцям обов'язок зголошувати свої адреси

Ню Йорк. — Уряд Іміграції і Натуралізації пригадує всім чужинцям, які прибули на до ЗДА на сталий або тимчасовий побут, що вони кожного року в місяці січні мусять подати свої адреси до Уряду Іміграції і Натуралізації. Це зголошення подається на окремих готових картках, які можна дістати в поштових урядах, і які після виповнення і підписання, треба віддати на поштовому уряді, а не висилати поштою. За дітей у віці до 14-ох років подають адреси їхні батьки або опікуни. Хто не виконає цього обов'язку, може бути караний гривною до 200 долярів, в'язницею або депортацією. Хто з чужинців є поза ЗДА в місяці січні, той може подати свою адресу впродовж 10-ох днів після повороту з-за кордону. Уряд Іміґрації і Натуралізації ствердив 22-го січня, що до того дня тільки одна половина чужинців виконала свій обов'язок зголошення адреси. До кінця січня вже недалеко, тому треба спішитися.

● **Східня Німеччина** витрачає річно 30,000,000 долярів на комуністичну і підривну пропаґанду в Західній Німеччині. У відповідному апараті працює 17,000 платних східньо-німецьких аґентів. Еріх Ґлік, один із найвпливовіших східньонімецьких комуністів, стоїть на чолі 100-членного штабу, який керує працею 15,000 пропаґандистів. В останніх днях головними темами тієї кампанії була кампанія проти західньо-німецького міністра для справ втікачів — д-а Оберлендера та проводження антисемітських актів в Західній Німеччині.

● **44-річна фармерка** в Матаморос, Мехіко, мати 7-ох дітей, народила четвернята, трьох хлопчиків і одну дівчинку. І мати і немовлята почуваються добре. Батько цих дітей має 48 років.

Німецький уряд хоче більше влади

Бонн. — Західньо-німецький уряд зголосив до парляменту законопроєкт про признання президентові Республіки права проголошувати винятковий стан у випадку війни або внутрішніх політичних заворушень. Таке право мав до цього часу тільки парлямент. Уряд Аденауера арґументує, що може статися таке, що не буде часу скликати кількасот парляментарних послів з цілої великої країни та що треба буде негайно проголосити відповідні розпорядки, можливі тільки у винятковому стані. Президент міг би проголошувати такий стан тільки за підписом канцлера, який з свого боку зобов'язаний дістати на це згоду від президентів обох парляментарних палат. Опозиція закидає Аденауерові диктаторські тенденції.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 14.

Запорозька Січ, Відд. 206 УНС., Вунсакет	$25.00	А. Періг, Бетлегем	2.00
Д-р Ю. Городиловський Шикаґо	10.00	Е. Сенко, Джерзі Сіті	2.00
П. Одарченко, Вашинґтон	10.00	І. Дзюба, Клівленд	2.00
Д-р М. Кузьмович, Бабил.	10.00	П. Мартинюк, Бриджпорт	2.00
К. Кошлайчук, Ню Йорк	5.00	Н. Паламар, Літл Фолс	2.00
І. Кокольський, Вунсакет	5.00	С. Чеканський, Олифант	2.00
Й. Тулай, Лос Анджелес	5.00	П. Садович, Джанс. Сіті	2.00
А. К., Фар Рокавей	5.00	В. Папіж, Дітройт	2.00
М. Копитчак, Маямі	5.00	О. Коровицька, Фила.	2.00
П. Машталяр, Торонто	5.00	М. Гарасевич, Нюарк	2.00
Д-р І. Розгін, Сентралія	5.00	І. Клок, Лінден	2.00
О. Малицький, Клівленд	5.00	С. Савка, Ню Йорк	2.00
І. Цибульський, Сейр	5.00	С. Лапчин, Монтреал	2.00
К. Котович, Торонто	5.00	П. Кучарський, Вунсакет	2.00
Д-р М. Зарицький, Бркли	5.00	І. Лисогір, Гадсон	2.00
Й. Овсянецький, Фила.	5.00	Ф. Бенковський, Маямі	2.00
П. Киня, Фила.	5.00	К. Шебунчак, Рей	2.00
Митр. прот. о. О. Мицик, Честер	5.00	І. Нагорняк, Дітройт	2.00
В. Робак, Гартфорд	5.00	К. Степко, Лас Веґас	1.36
Н. Перчулин, Ґетисбурґ	5.00	В. Шимко, Бруклин	1.00
М. Боднар, Торонто	4.00	П. Мелень, Джерзі Сіті	1.00
Д-р М. Дмитренко, Ґр. Л.	4.00	Г. Романов, Ню Йорк	1.00
В. Деркач, Шикаґо	4.00	Д-р І. Коцюба, Сиракюз	1.00
Г. Туркевич, Сиракюз	3.00	Т. Москаль, Кліфтон	1.00
Л. Благітка, Честер	3.00	Г. Нечипор, Фила.	1.00
І. Бурбела, Бейон	3.00	І. Карапура, Вудсайд	1.00
Н. Гайда, Савтпорт	3.00	К. Боковець, Ґарфілд	1.00
І. Балуш, Филаделфія	3.00	Т. Малик, Фила.	1.00
С. Тимяк, Мейплвуд	3.00	М. Когут, Шикаґо	1.00
Т. Николайчук, Ню Бріт,	3.00	М. Семанишин, Бунтон	1.00
М. Мотуз, І. Медов	2.40	Н. Галонска, Вунсакет	1.00
М Юречків, Торонто	2.00	П. Гук, Вунсакет	1.00
І. Семковський, Джерзі С	2.00	Н. Цицик, Вілмінґтон	1.00
Й. Запко, Ст. Джосеф	2.00	М. Стасюк, Ню Брітейн	1.00
М. Цяпка, Нюарк	2.00	Н. Бакалець, Честер	1.00
А. Климишин, Асторія	2.00	Й. Гірняк, Ню Йорк	1.00
М. Левицький, Асторія	2.00	Т. Стадник, Ансонія	1.00
Г. Кук, Асторія	2.00	С. Коцибала, Йонкерс	1.00
С. Купчин, Кемден	2.00	С. Мисак, Джерзі Сіті	1.00
М. Гураль, Юньйон	2.00	І. Зазуляк, Гадсон	1.00
С. Цимбала, Бруклин	2.00	Н. Сопяк, Менчестер	1.00
С. Куцікевич, Ґленстонб.	2.00	М. Нейлко, Ню Брітейн	1.00
Т. Сенедяк, Йонґставн	2.00	Г. Ганич, Фила.	1.00
І. Когут, Йонґставн	2.00	С. Яремко, Клівленд	1.00
М. Олексенко, Порт Мор.	2.00	І. Рудавський, В. Істон	1.00
П. Карпів, Вудсайд	2.00	І. Муринка, Обурн	1.00
О. Костюк, Гейзлетон	2.00	П. Добош, Рочестер	1.00
О. Рибалт, Йонґставн	2.00	В. Ліпський, Вунсакет	1.00
В. Кемен, Фила.	2.00	К. Шурин, Люісвіл	1.00
С. Кривен, Асторія	2.00	О. Домчак, Вавсакі	1.00
В. Кашуба, Шикаґо	2.00	І. Тарчанин, Бофало	1.00
Й. Панків, Ню Йорк	2.00	М. Кришталь, Шикаґо	1.00
З. Гоік, Патерсон	2.00	М. Жеребецький, Саскатун	1.00
о. П. Турянський, С. Дієґо	2.00	Р. Геник - Березовський, Торонто	1.00
Я. Чипак, Патерсон	2.00	С. Бучінський, Скрентон	1.00
І. Козарук, Віговкен	2.00	О. Куйбіда, Бронкс	1.00
А. Беднарчик, Менчестер	2.00	В. Салагній, Пасейк	1.00
Й. Мазяр, Пасейк	2.00	Н. Михальчук, Корнінґ	1.00
Д. Домарецький, Ансонія	2.00	В. Старожитник, Н. Бронсв.	1.00
Й. Перчишин, Л. Ай.	2.00	М. Хоміцький, Спеонк	1.00
А. Дячун, Алентовн	2.00		$ 312.76
Т. Запко, Вікон Фолс	2.00	Раніше проголошено	$ 3,610.85
О. Перлович, Томс Рівер	2.00	Разом	$ 3,923.61

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

УРОЧИСТА ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

пам'яті **Гетьмана Івана Мазепи**

з нагоди

250-ої РІЧНИЦІ СМЕРТИ (1709 — 1959)

ПРОГРАМА:

Проф. ОСКАР ГАЛЕЦЬКИЙ (Колюмбійський і Фордгамський Університети) — „ПОЛЬЩА ЗА ЧАСІВ ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ"

Проф. ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН — „МАЗЕПА І МОСКВА"

Проф. ДАМ'ЯН ГОРНЯТКЕВИЧ — „УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО В ДОБУ ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ"

Конференція відбудеться

в суботу, 30-го січня 1960 р. — в год. 7:00 веч.

в будинку УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ в АМЕРИЦІ
2 Іст 79 вул. — Ню Йорк 21, Н. Й.

Управа УВАН у США

Український Музичний Інститут
ВІДДІЛ в НЮАРКУ
в НЕДІЛЮ, 31-го СІЧНЯ 1960 р.
в год. 11:00 перед пол.
в ШКІЛЬНІЙ КАПЛИЦІ — при Sandford Ave. в Нюарку
відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
та
ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

бл. п. проф. Романа САВИЦЬКОГО

Управа Відділу та учительський збір запрошують всіх теперішніх і бувших Учнів Відділів Нюарку, Джерзі Сіті й Пассейку, їх Родичів та все Українське Громадянство взяти численну участь у спільних молитвах та вшанувати пам'ять незабутнього, довголітнього директора УМІ, невтомного працівника, музика та педагога.

Замість квітів на могилу

бл. п. проф. Романа САВИЦЬКОГО

інспектора УМІ,

складаємо — $ 50.00

на фонд видання праці д-ра ЗИНОВІЯ ЛИСЬКА (Кодекс українських народніх мелодій), що було останнім гарячим бажанням Покійного.

ІГОР і НАТАЛКА СОНЕВИЦЬКІ

Замість квітів на могилу
бл. п. проф. РОМАНА САВИЦЬКОГО
складають — $ 10.00
на фонд видання творів композитора Зиновія Лиська
МАРКІЯН та ІВАННА ЛЕПКІ

Замість квітів на могилу
бл. п. проф. РОМАНА САВИЦЬКОГО
складаємо — $ 20.00
на фонд видання творів композитора Зиновія Лиська
ІРИНА й ЮЛІЯН НАНАССИ

УКРАЇНСЬКА БУКОВИНСЬКА ГРОМАДА в ШИКАҐО

з глибоким сумом повідомляє, що дня 8-го січня 1960 року помер несподівано на 72-му році життя, її Незабутній Член,

✝

бл. п. Митрофорний Протоєрей о. МИХАЙЛО КОЗАРІЙЧУК

довголітній Священик на Буковині,

фельдкурат в австрійській армії для вояків православної релігії під час першої світової війни, душпастир на Холмщині і учитель релігії в середніх школах в м. Холмі, душпастир у таборах скитальців в Австрії, душпастир і учитель релігії в Шикаґо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Рівночасно висловлюємо Родині Покійного наше глибоке співчуття.

✝

Павло ТАЛАН

підполковник Армії УНР,

по довгій і важкій недузі помер у Балтиморі, Мд. в неділю, 23-го січня 1960 року, на 74-му році життя.

ПАНАХИДА відправиться в СЕРЕДУ, 27-го СІЧНЯ 1960 р., в год. 6:30 вечора, в каплиці похоронного заведення Філковського — 2007 Істерн Евеню в Балтиморі.

ПОХОРОН відбудеться в Балтиморі, в ЧЕТВЕР, 28-го СІЧНЯ 1960 р., в год. 9:00 ранку, з похоронного заведення Філковського — Істерн Евеню, до українсько-католицької церкви св. Михаїла, при вул. Вулф, а звідтіля, після Заупокійної Служби Божої, на українсько-католицький цвинтар.

ДРУЖИНА

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ, Відділ у БАЛТИМОРІ, Мд.

з жалем і смутком повідомляє Українське Громадянство, що в суботу, 23-го січня 1960 року відійшов у Вічність був. довголітній член УККА, Відділ Балтиморе, та активний член інших українських Товариств і Організацій в Балтиморі,

✝

Павло ТАЛАН

підполковник Армії УНР,

публіцист та громадський діяч.

ПОХОРОН відбудеться в Балтиморі, в ЧЕТВЕР, 28-го СІЧНЯ 1960 р., в год. 9:00 ранку, з похоронного заведення Філковського — 2007 Істерн Евеню, до українсько-католицької церкви св. Михаїла, при вул. Вулф, а звідтіля, після Заупокійної Служби Божої, на українсько-католицький цвинтар.

На цей сумний обряд запрошує всіх Українських Громадян Балтимору

УККА, Відділ БАЛТИМОРЕ

✝

19-го січня 1960 року в Новім Ульмі в Німеччині, з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, по короткій недузі,

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, СТРИЙКО, ВУЙКО та ТЕСТЬ,

бл. п. Микола УГРИН - БЕЗГРІШНИЙ

бувший УСС

і професор гімназії „Рідної Школи" в Рогатині, проживши 76 років,

про що повідомляє зі смутком

РОДИНА

Замість квітів на могилу
бл. п. о. Шамб. ЙОСИФА МАЛИЦЬКОГО,
колишнього пароха містечка Борщів,
складаю — $ 10.00
на ціль будови Колеґії св. Василія в Стемфорді, та звертаюся до всіх бувших парохіян Покійного зложити подібну жертву
Мирослава Марія ВОРКУН-ПАВЛИШИН
Анока, Мінн.

Замість квітів на могилу
бл. п. ТЕОДОРА ОЛЕСНИЦЬКОГО
складаємо — $ 10.00
на допомогу дітям-сиротам в Австрії, через ЗУАДК.
ВІЛЬГЕЛЬМ і ГЕЛЯ ҐВІННЕРИ
РЕЙ і РІТА ОБЕРЛЯЙТНЕР

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність, дня 24-го грудня 1959 р. наша Незабутня і Найдорожча

МАМА і БАБУНЯ,

Володимира з Федоровичів ДОБРЯНСЬКА - ДЕМКОВИЧ

Похорони відбулися дня 28-го грудня 1959 року, з похоронного заведення п. І. Ковальчика та української католицької церкви св. ап. Петра й Павла в Джерзі Сіті, на цвинтар Св. Хреста в Арлінґтоні, Н. Дж.

Цією дорогою складаємо найщиріші подяки Всім Тим, що в днях горя і смутку прийшли до нас зі співчуттям, поміччю та розрадою, зокрема Вп. пп. Свистунам з Пассейку, пп. Семеґенам та п. О. Княжинській з Джерзі Сіті, п. М. Зацухному, п. І. Дзядову, та Веч. о. І. Кульчицькому з Ню Йорку. Дякуємо Відділові Поліційної Негайної Допомоги та д-р Ридвінові за швидке прибуття. Щиросердечна подяка Веч. о. Келі з римо-кат. церкви св. Михаїла в Джерзі Сіті, за негайне прибуття до Умираючої, та слова піддержки для нас в перших найважчих хвилинах нашого горя. Зі зворушенням дякуємо за складені вінки для Покійної Вп. пп. Бойчукам зі Спрінґфілд, Н. Дж., пп. Гусарам з Меточен, Н. Дж., пп. Семеґенам, п. Княжинській з Джерзі Сіті, п. М. Зацухному, п. О. Сливка з Ню Йорку, та пп. Савчукам з Джерзі Сіті. Щире Спасибіг за пожертвувані Служби Божі Вп. пп. Бутковським, пп. Жарським, п. М. Фріц, п. С. І. Опят, п. О. Княжинській, п. Баторфальві, пп. Свистунам, п. І. Левкович, п. Я. Малюці, пп. Коктіш, пп. Кравчукам, пп. Гусарам, п. Т. Волосянському, пп. Савчукам, п. В. Михайловичу, пп. Куровицьким, пп. Захарченкам, пп. Гаврилюкам та Т-ву „Рідна Школа" в Джерзі Сіті. Дуже дякуємо Всім, що відвідували Покійну в похоронному заведенні, брали участь в Похоронних Богослужбах та не зважаючи на робочий день, відпровадили Покійну на місце Вічного Спочинку. Складаємо подяку панам Гусарові, Семеґенові, Свистунові, Жарському, Біликові й Бойчукові, що послужили своїми автами в часі Похоронів. Дякуємо Веч. о. З. Бачинському за відправлення Похоронних Богослужб та прощальні слова над домовиною, а п. проф. О. Стецурі за співучасть у Відправах. Також дякуємо нашим Приятелям і Знайомим, що прислали листи зі словами співчуття, а панам Ковальчикам за дбайливе та уважливе переведення Похоронів.

Важким горем прибиті:

донька — ОКСАНА
син — ВОЛОДИМИР
невістка — ВАЛЄРІЯ
зять — АНТІН МАЛЮЦА
внучки — МОТРЯ, ДАНЯ, МАРТА

✝

Дня 19-го січня 1960 року помер в Новім Ульмі в Німеччині,

бл. п. МИКОЛА УГРИН — БЕЗГРІШНИЙ

б. старшина УСС,

про що Всіх Товаришів Зброї повідомляє

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

Без політики

● Комар має „джетовий комплекс", — каже дослідник комарів b Смитсонського інституту д-р Р. Е. Снодграсс. Коли людині не вдасться рукою вдарити цю комаху - джета, то нехай потішається тим, що він змагається з противником, який щодо швидкості руху стоїть понад людськими здібностями в цій ділянці. Крила комара-кровопійця важать аж 35 відсотків всього його тіла. Крила самички можуть вібрувати 300 разів на одну секунду, і комар може зробити 100 цалів в одній секунді. Самички є упосліджені під кожним оглядом, але щодо лету, то вони в одній секунді роблять 587 рухів крилами. Людина повинна розуміти, чому не завжди їй вдасться забити такого мізерного комара.

● Пані Мері Вуди працює 20 років у Вестерн Юніон і кожного ранку телефоном будить тих, які попереднього дня собі це замовили. Це збудження коштує $1.05 і 13 центів на податок. Є такі сплюхи, які замовляють собі два або й три збудження одного ранку, бо не можуть встати за першим разом, а алярмовий будильник на них зовсім не ділає. Одна учителька заплатила телефонічній агенції за будження $2,000 річно. Найбільше замовляють собі будження лікарі, медичні сестри, пацієнти, які беруть ліки, учителі, актори; купці, щоб зловити літак або поїзд. Пані Вуди вже будила молодих перед весіллям, і одного приборкувача льва. Вона вдова, і її ніхто не будить, хіба її будильник.

● В Петерсоні, Н. Дж., вдова Дженсоміна Дель Веккіо недавно відзначила 108 -роковини з дня свого народження. Вона живе у своєї доньки, а давніше жила в Італії. Коли її чоловік помер у віці 85 років в 1923 р., тоді вона прибула до ЗДА у віці 77 років. Її заява не сподобається, мабуть, лікарям: вона 50 років не бачила лікаря!

● Два лікарі зі стейтового уряду здоров'я зфотографували віруси поліо і ствердили, що вони не творяться в „серці" чи ядрі клітини, тільки коло нього. Впродовж кілька годин може розмножитися 100,000 вірусів в одній тканині, і вони є такі малі, що 100,000 вірусів займають тільки один або два відсотки одної клітини. Ці віруси такі малі, що можна б один мільйон вірусів поставити в один ряд на одному цалі.

● На марґінесі недавновиданої автобіографії славного кінового режисера Сесіля Б. Де Мілля часописи пригадують, що Де Міль вмів режисерувати фільми, що приносили мільйони. Його перша редакція „Десятьох заповідей Божих" коштувала в 1923 р. $1,475,856, а принесла прибутків $4,168,798. Друга редакція цього фільму в 1956 році коштувала $13,282,712, а дала прибутку — до серпня 1959 року — $83,000,000.

Помер генерал Міхаіл Малінін, кат Будапешту

Москва. — В минулу неділю, 24-го ц.м., московське радіо подало повідомлення від ЦК компартії, що на 61-му році життя помер генерал Міхаіл С. Малінін, заступник шефа штабу совєтських збройних сил і керівник відділу операцій в совєтському генеральному штабі, член-кандидер Леніна за заслуги для сонулому місяці, з нагоди його 60-річчя, Малінін дістав орден Леніна за заслуги для совєтських збройних сил. За останньої війни він був шефом штабу Донської групи совєтської армії під командуванням маршала Рокосовського, що найбільш причинилась до розгрому німців під Сталінградом, і за це він дістав високий англійський ордер. Опісля він був шефом штабу в армії Жукова під Варшавою, врешті шефом штабу совєтської армії в Східній Німеччині, під командою маршала Соколовського. Сумною славою він покрив себе, як домандант совєтської змоторизованої армії під Будапештом. До його штабу викликано „на переговори" ніби в справі відкликання з Мадярщини совєтських військ, генерала Малетера й інших лідерів мадярської революції. Там генерал Сєров всіх їх арештував і потім їх — як відомо — винищено, а ген. Малінін переводив „геройську" операцію — знищення Будапешту совєтськими танками.

Уряд не погоджується на пропозицію Рокефеллера відступити стейтам податок від телефонів

Вашингтон. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер відвідав 25-го січня президента Айзенгавера в Білому Домі і пропонував йому, щоб федеральний уряд зрезиґнував із 10-відсоткових податків від телефонічних розмов в користь стейтових леґіслятур, які зужили б ті прибутки на виховні цілі. Президент заявив губернаторові, що в засаді він є за те, щоб місцеві прибутки йшли на місцеві цілі, то він не може зрезиґнувати з податків від телефонічних розмов, які дадуть прибутків на суму 350 мільйонів долярів, і яка то сума повинна піти на зменшення федерального заборгування. Журналісти запитували губернатора Рокефеллера, як він збалянсує свій бюджет без прибутків із податків від телефонів, але він відмовився сказати, бо він „переходить мости аж тоді, коли до них зближається".

Президент закликає Комітет Безпеки подвоїти зусилля для зменшення автових катастроф

Вашингтон. — Голова Президентського Комітету Безпеки на шляхах Вільям Рандолф Герст, мол., відвідав Айзенгавера та звітував йому про праці цього комітету в 1959 році. Президент подякував комітетові за працю і закликав його подвоїти свої зусилля, щоб зменшити число нещасливих випадків на шляхах цієї країни. Президент прийняв до відома, що в 1959 році 38.000 осіб згинуло в автових катастрофах. І хоч це число є на одну тисячу більше в порівнянні з 1958 роком, то коли возьмемо до уваги те, що в 1959 році було 5.6 смертного випадку на 100 мільйонів проїханих миль, то це є значний поступ в порівнянні з 1952 роком, коли на 100 мільйонів проїханих миль було 7.7 нещасливого випадку. Коли б в 1959 році був такий самий відсоток нещасливих випадків на шляхах, як в 1952 році, то в минулому році від авт було б згинуло не 38,000 тільки 50,000 осіб.

ТбьТо-;ств

Німецький старшина був совєтським шпигуном на американських базах

Карльсруге. — Горст Людвіґ, 34-річний колишній німецький морський ляйтенант, проти якого ведеться тут судова розправа, як проти совєтського шпигуна, признався, що він був протягом трьох років на совєтській шпигунській службі та постачав Совєтам відомості про різні західньо-німецькі й американські військові тайни. Він дістав вишкіл в Пенсаколі на Флориді. Будучи західньо-німецьким морським старшиною, він мав доступ до різних американських військово-морських спорудів в Німеччині. Частина судової розправи, на якій він детально зізнавав про свою шпигунську роботу, була проголошена тайною, за закритими дверима. Людвіґ передавав свої відомості до Східньої Німеччини. За пресовими інформаціями, Людвіґ видав большевикам в 1956 році американські тайні пляни про торпедний човен П-16, різні технічні відомості про американські танки, світлини американських старшин, та різні відомості про військовий курс, що його пройшов він в Джексонвіл на Флориді.

Волтер твердить, що люди не бачать комуністичної загрози

Ню Йорк. — Голова конґресової комісії, яка досліджує противоамериканську діяльність, конґресмен-демократ із Пенсильвенії Френсіс Е. Волтер промовляв на зборах Крайового Товариства жінок із стейтів Нової Англії в готелі Валдорф-Асторія і сказав, що в цій країні існують такі групи, як Американське Товариство Університетських Професорів, деякі судді Найвищого Суду ЗДА, і високопоставлені особи у виконній частині американського уряду, які „не розуміють, або не хочуть розуміти" небезпеки, яка загрожує нам від комунізму. Конґресмен Волтер казав, що „жахлива легковірність" провідників вільного світу ніяк не зможе перемогти комуністичної політичної техніки, яка керується силою і має на оці здобуття головної цілі, не оглядаючися на жадні моральні засади. Конґр. Волтер твердив, що комуністичні впливи дійшли вже до коридорів Конґресу, де діють комуністичні лоббіісти.

Рекордовий ріст економіки в першій чверті цього року

Клівленд, Огайо. — Місячний бюлетень Банку Клівленд Трост Компані передбачує, що економіка ЗДА в першій чверті цього року зростатиме з такою швидкістю, що крайова продукція в цьому часі винесе 500 більйонів долярів в річному відношенні. Це своє нове передбачення основує цей банк на тому, що існує живий рух продукції тривких товарів (збільшення сталі і авт), та що підприємства роблять великі інвестиції в свої фабрики. В другій чверті минулого року Крайова продукція винесла $484.5 більйона, а в третій, внаслідок страйку в сталевій продукції, вона була зменшилась. В четвертій чверті 1959 має виносити коло $485 більйонів, а в 1960-му Крайова продукція винести має від 505 більйонів до $515 більйонів. Американська економіка зростає швидшим темпом, як населення: продукція товарів зросла від 1949 до 1959 на 48 відсотків, а населення тільки на 22 відсотки.

З НОВИХ ЖУРНАЛІВ

● **Новий Світ.** Рік X, ч. 4(82), Ню Йорк, 1959, ст. 20.

● **Український Самостійник.** Рік X, ч. 8, Мюнхен, 1959, ст. 48; ч. 9, вересень 1959, ст. 48; жовтень, ст. 48.

● **Бюлетень Української Вільної Академії Наук у ЗДА.** Ч. 20, липень 1959, Ню Йорк, 1959, ст. 28, (циклостиль).

● **Голос Спасителя.** Р. XXXI. ч. 9, вересень 1959, Йорктон, 1959, ст. 64; жовтень 1959, ст. 64; листопад, ч. 11, ст. 64.

● **Вісті** Братства кол. вояків 1-ої УД УНА. Ч. 95, Мюнхен, 1959, ст. 193-224.

● **Нові Дні.** Рік X, ч. 116, вересень 1959. Торонто, 1959, ст. 32; ч. 117 (жовтень), ст. 32; ч. 118 (листопад), ст. 32.

● **Ми і Світ.** Рік X, ч. 63, Торонто, 1959, ст. 96.

● **Віра й Культура.** Рік 1959, ч. 12 (72). Вінніпеґ, 1959, ст. 32.

● **Християнський Вісник,** ч. 9-10, рік IX, вересень-жовтень 1959.

● **Молода Україна.** Жовтень 1959, ч. 64. Торонто, 1959, ст. 24.

● **Наш Світ.** Рік I, ч. 1(83), Ню Йорк, 1959, ст. 16.

● **Kultura.** Szkice, opowiadania, sprawozdania. Paryz, 1959, Nr.9, str. 160; Nr.10 (114), str. 160.

● **The Slavic and East European Journal.** Spring, 1959, Vol. XVII (New Series, Vol. II), No.1. Published by American Association of Teachers of Slavic and East European Languages. Bloomington, Indiana, 1959, 106.

● **Most.** Stvrtrocnik pre slovensku kulturu. Whiting, Indiana, 1959, cislo 3. Rocnik VI.

● **The Ukrainian Review.** A Quarterly Magazine. Vol. VI, No. 1, Spring 1959. London, 1959, 96.

● **Bulletin.** Institute for the Study of the USSR. Vol. VI, 1959, No. 6, Munich, 1959, 64; Vol. VI, No. 7, Munich, 1959, 64; Vol. VI, No. 8, 1959, 60; No. 9, September, 1959, 56; No. 10, 56.

● **ABN Correspondence.** Vol. X, No. 9-10. Muenchen, 1959, 32.

● **Oriente Europeo.** Ano IX, No. 1-2, Madrid, 1959, 1-78.

● **Zew Mlodych.** Organ Mlodziezy Polskiej. Rok VIII, No. 819. Кнм Втиз, New York, 1959, 26 (циклост.).

Посмертні Згадки

ЄВА СРІБНА, членка Т-ва Запорозька Січ, 155 Відд. УНСоюзу в Перт Амбой, Н. Дж., померла дня 25 грудня 1959 р. в шпиталі, по довгій і тяжкій недузі на 60 році життя. Покійна народилася в Янові, пов. Львів, Зах. Україна. До Т-ва і УНСоюзу вступила 18 січня 1953 р. Полишила у смутку чоловіка Юрія, дві дочки Олену і Стефанію та одного внука. На Україні залишила сестру Анну. Похорон відбувся 29-го грудня 1959 р. з церкви Успення Пречистої Діви Марії в Перт Амбой, Н. Дж., при участі Родини, односельчан, членів Т-ва і знайомих. Тлінні останки відпроваджено на вічний спочинок на парафіяльний цвинтар. — В. Й П!

Іван Будняк, секр.

ПАВЛО БАРАН, член Т-ва Запорозька Січ, 325 Відд. УНСоюзу в Брукліні, Н. Й., помер дня 26-го грудня 1959 р. Покійний народився в с. Клусові, пов. Сокаль, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Іллю і доньку, зам. Бохонко, дві синові і 6 внуків і братову Павлину в Канаді. Тіло Померлого перевезено до похоронного заведення, відтак до церкви св. Духа, де о. дек. Андрушків відправив Панахиду і Заупокійну Службу Божу і попращав Покійного. Покійний спочива на кат. цвинтарі Вебстері. Родина дякує всім знайомим, членам Т-ва і вcч. о. деканові Андрушкові. — В. Н. П!

Іван Малик, секр.

АННА ТАНОВ-ТАМ, довголітня членка Т-ва Запорозька Січ, 317 Відд. УНСоюзу у Сиракюзах, Н. Й., померла по короткій недузі у Бостоні, Масс. дня 29-го грудня 1959 р., на 63-ому році свого трудолюбивого життя. Покійна походила із села Чорнолісці, товмацького повіту, Зах. Україна, а до ЗДА прибула зі своїм пок. чоловіком Іваном 46 років тому. Залишила в в глибокім смутку 5 синів: — Всч. о. Григорія, пароха греко-кат. церкви у Бостоні, Якима, Василя, Михайла й Йосипа та 10 внуків. — Похорон відбувся дня 4-го січня 1960 р. при численній участі рідних, приятелів та членів Відділу, до української гр.-кат. церкви св. Івана Хрестителя цвинтар. В. Й П!

Анастасія Андрусишин, секр.

РОЗШУКИ

Родичі Стефан і Анна та брат Іван і, сестра Марія пошукують МИХАЙЛА КОЖАН, уродж. 1921 р. в селі Перемислів, волость Белз, Грубешівського повіту, якого забрали німці на працю до Німеччини. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на нижче подану адресу:

Michael OLEKSIW
179-181 East 3rd Street
New York 9, N. Y.

Заграничні часописи прошу про передрук.

ТАРЗАН, ч. 4395. Незнайома людина.

Тарзанова рана не була поважна, але він мусів залишитися під схоронищем джунґлів для видужання...

Одного ранку, після його видужання, проникливі вуха мавполюда зачули таємні кроки...

Він слідив і спостеріг Джіма Кросса! Але, ніколи досі не бачивши його зблизька, Тарзан міг до нього відноситися тільки як до білої незнайомої людини.